

Afhverju færð þú ekki sýklalyf þó þú sért veikur?

- Það er ekki af því að læknirinn vill ekki hjálpa þér að ná bata.
- Það er mat læknis að sýklalyf muni ekki koma að gangi í þínu tilfalli eða
- Sýklalyf eru ekki nauðsynleg til að ná bata í þínu tilfalli.
- Lækni ber skylda að huga að líðheilsu almennt og reyna vinna á móti lyfjaónæmi sýkla í samfélaginu

Sýklalyfjaónæmi sýkla er ein af stærstu ógnum líðheilsu á heimsvísu og er vaxandi vandamál

Það er mat WHO að um 1.27 milljón manns hafi dáið í heiminum árið 2019 af völdum ónæmra baktería. Svipaðar tölur ár hvert.

BAKTERÍUR og VEIRUR eru ekki það sama.

Sýklar valda sýkingum og sjúkdómum eins og kvefi, hálsbólgu, magakveisum, lungnabólgu ofl.

Bakteríur, veirur og sveppir geta verið sýklar

Bakteríur valda oft alvarlegri sýkingum en oft er hægt að drepa bakteríur með sýklalyfjum

Veirur valda gjarnan mildari sjúkdómum og líkaminn vinnur á þeim sjálfur. **Sýklalyf virka ekki á veirur!**

Kvef, hálsbólga, kinnholusýkingar og magakveisa eru lang oftast vegna veirusýkinga

Sýklalyfjaónæmar bakteríur

- **Ónæmar** bakteríur eru bakteríur sem hafa lært að verjast ákveðnum sýklalyfjum. **Fjölónæmar** bakteríur hafa lært að verjast fleiri en einu sýklalyfi.
- Í hvert sinn sem sýklalyf er gefið skapast tækifæri fyrir bakteríur að læra á lyfið og mynda ónæmi.
- Ef bakteríusýking inniheldur nokkrar ónæmar bakteríur þá drepur sýklalyfið næmu bakteríurnar en ekki þær ónæmu. **Ónæmar bakteríur fá þá meira pláss og geta fjölgað sér óheft**
- Ónæmar bakteríur fjölga sér í sjúklingnum en líka umhverfinu. Þær geta líka „**kennt**“ næmum bakteríum ónæmið með genaflutningi
- Ónæmi baktería er **ekki bundið við einstakling** heldur samfélagið. Einstaklingur sem aldrei notar sýklalyf getur smitast af ónæmum stofnum
- Það er algengur misskilningur að ákveðin sýklalyf virka ekki á fólk. Það fer eftir tegundum og næmi baktería hvaða sýklalyf virka eða virka ekki, ágætt að hafa það í huga.

1. Blöndud bakteríusýking

Nokkrar bakteríur eru ónæmar

2. Sýklalyf gefin

Viðkvæmar bakteríur deyja

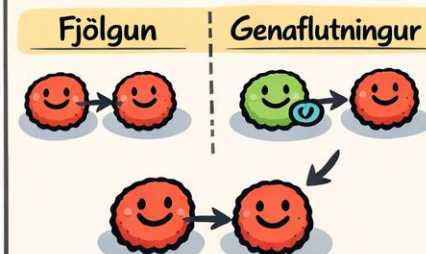
Ónæmar bakteríur lifa af

3. Ónæmar bakteríur fjölga sér

Ónæmar bakteríur taka vfir

4. Dreifing ónæmis

Fleiri ónæmir sýklar!